

РОЗДІЛ 1

ПРИСКІПУВАННЯ

Коли хтось ніяк не може замовкнути

Прискіпуватись (*дієслово*), синоніми: дратувати, чіплятися, набридати нудними розмовами, лаяти, стояти над душою, докучати, викликати роздратування, клювати, домагатися, сидіти в печінках, провокувати, лаяти, мучити

Прискіпування – це термін, який чоловіки майже виключно застосовують для опису жінок.

Більшість жінок заперечують, що вони прискіпуються. Вони вважають, що лише нагадують чоловікам, які присутні в їхньому житті, робити те, що має бути зроблено: домашні справи, прийом ліків, ремонт зламаних речей та прибирання їхнього безладу. Певне прискіпування вважається конструктивним. Де були б зараз більшість чоловіків, якби в їхньому житті не було жінки, яка не дає їм пити занадто багато пива та їсти занадто багато фастфуду, а якщо вони не можуть зупинитися, пересвідчується, що вони займаються фізичними вправами і регулярно здають аналізи на холестерин? У певні періоди прискіпування може навіть зберегти їм життя.

Однак до чоловічого прискіпування суспільство ставиться зовсім інакше. Чоловіки – не причепи. Вони наполегливі, вони лідери, вони свідомо передають свою мудрість – і обережно нагадують жінкам про шлях, якого ті мають триматись, якщо випадково про це забудуть по дорозі. Звичайно, вони критикують, бурчать, стогнуть і скаржаться, але це завжди заради жіночої користі. Коли вони по кілька разів повторюють свої поради, як-от: «Прочитай карту до того, як вирушати! Скільки разів я повинен повторювати?» і «Ти не могла краще причепуритись перед приходом моїх друзів?», вони просто демонструють гідну захоплення наполегливість і, передусім, показують, що вони про вас дбають.

Так само жінкам здається, що їхнє прискіпування – це свідчення їхньої турботи, але чоловіки мають з цього приводу іншу думку. Жінка буде дорікати чоловікові за те,

що він кидає на ліжко мокрий рушник, знімає шкарпетки і розкидає їх по всьому будинку, забуває винести сміття. Жінка знає, що вона його дратує, але вважає, що для того, щоб достукатись до чоловіка, потрібно багаторазово повторювати ті самі інструкції, поки одного дня до нього не дійде. Вона відчуває, що речі, на які вона скаржиться, ґрунтуються на правді, тому, хоча вона й знає, що дратує чоловіка, але вважає, що має право продовжувати. Подруги жінки також не вважатимуть, що вона прискіпується, – вони бачать, що цей чоловік ледачий і з ним важко мати справу, та не відчивають нічого, крім співчуття до його багатостражданої партнерки.

«Пісня чоловіків» – комедійна пісня, яку написав Шон Морлі та яка була тисячі разів відтворена в інтернеті – стала миттевим хітом одразу після її появи на світ. Жінкам вона подобається, тому що в ній стверджується, що іноді прискіпування може дати хороші результати; інакше кажучи, чоловіки розуміють, хто тут бос. Чоловікам вона подобається, бо в ній ідеться про те, що вони, можливо, завжди таємно знали. Один із куплетів починається так:

*«Що раніше ти зрозумієш, хто тут бос,
то швидше зможеш віддавати мені накази, люба...
Тому що я тут за головного...
але тільки в своїй уяві...»*

Але зазвичай, коли жінка починає повторювати свої накази, чоловічий мозок чує лише одне: прискіпування. Подібно до води, що капає з крана, прискіпування точить його душу і може поступово викликати кипляче обурення. Чоловіки всього світу ставлять прискіпування

20 Чому чоловіки такі нетямущі, а жінкам завжди замало взуття

на перше місце у списку речей, які вони ненавидять найбільше. Тільки в США відомо понад 2000 випадків, коли чоловіки, які вбили своїх дружин, стверджували, що причиною стало їхнє прискіпування. У Гонконзі чоловікові, який ударив свою дружину по голові молотком, завдавши їй пошкодження мозку, суддя призначив скорочений термін ув'язнення, заявивши, що жорстока поведінка цього чоловіка була спровокована прискіпуванням.

Жіноче прискіпування проти чоловічого ниття

Жінки прискіпуються; чоловіки повчають.

Прочитавши книгу «Чому чоловіки не слухають, а жінки не вміють читати мапи», чоловік, який назався «Джеремі-підкаблучником», надіслав нам цього електронного листа:

«Мені потрібна ваша допомога. Я одружений з Королевою прискіпування і не можу витримати більше ні хвилини її прискіпувань, скарг та цъкування. З моменту приходу додому до моменту, коли я лягаю спати, вона прискіпується без зупину.

Дійшло до того, що єдине спілкування між нами двома — це коли вона розповідає мені все, чого я не зробив упродовж дня, тижня, місяця чи з того, часу, як ми одружились.

Ситуація стала настільки негативною, що я навіть прошу в начальника дозволу попрацювати понаднормово. Ви можете це уявити? Мені краще затриматись на роботі, ніж піти додому. Стрес від вислуховування її скарг настільки сильний, що коли я йду додому з роботи, в мене починає боліти голова. Це неправильно — я повинен радіти тому, що залишаю роботу та повертаюся додому, щоб її побачити.

Батько казав мені, що всі жінки скаржаться і прискіпуються, але я йому не вірив, поки сам не одружився. Навіть мої приятелі говорять мені, що їхні дружини постійно до них прискіпуються. Чи правда, що жінки від природи такі причепи? Будь ласка, допоможіть мені!».

Група жінок, які вечеряли в ресторані, обговорювали своїх чоловіків.

Білявка: Взагалі-то, він ніколи не буває задоволеним.

Він завжди скаржиться. Якщо я не хочу займатися сексом тоді, коли йому хочеться, він так ніє, що іноді я просто поступаюся, аби тільки він замовкнув, і через це не отримую звичайного задоволення. Можливо, я просто не в настрої. Але він ніє, і ніє, і ніє, тож мені простіше погодитись, ніж слухати його стогони.

Брюнетка: Стівен такий самий. Він завжди прискіпється до того, що я роблю. Якщо я вдягаюся, щоб піти на вечерю з його друзями, він скаржиться, що я причепуююсь для них більше, ніж для нього. Потім він продовжує нити, що, можливо, його друзі здаються мені більш привабливими, ніж він. Якщо я одягаюсь простіше, він скиглить, що я до нього настільки байдужа, що не хочу навіть причепитись. Іноді мені здається, що я ніколи не переможу в цій суперечці.

Третя жінка: То чому чоловіки завжди кажуть, що жінки прискіпуються?

Усі сміються.

22 Чому чоловіки такі нетямущі, а жінкам завжди замало взуття

Прискіпування через століття

Історично прискіпування було прерогативою жінок.

До XIX століття англійські, американські та європейські закони дозволяли чоловікові скаржитися в магістрат на те, що його дружина прискіпується чи «бурчить». Якщо слова чоловіка були доведені, його дружину засуджували до ганебного стільця. Такий стілець широко використовувався у США та Британії для покарання відьом, повій, дрібних злочинців та лайливих жінок. Винну в порушенні жінку прив'язували до сидіння, підвішеного до кінця вільно рухомого журавля, і занурювали у найближчу річку чи озеро на заздалегідь визначений проміжок часу. Кількість занурень залежала від тяжкості правопорушення та/або кількості попередніх проступків.

Ось цитата з британського судового протоколу від 1592 року:

«...дружина Вальтера Хайкокса та дружина Пітера Філліпса – звичайні лайливі жінки. Тому суд наказує церковникам вжити заходів, щоб вони притинили лаятись. Але якщо їхні чоловіки чи сусіди поскафжаться вдруге, жінки будуть покарані ганебним стільцем».

Поема Бенджаміна Веста, опублікована в 1780 році, свідчить про те, як серйозно чоловіки сприймали прискіпування у минулі століття:

Ганебний стілець

*Глянь но, друже, наготові над ставком стойть стілець.
Запорука це любові та за спокій наш борець.
От якщо жінки завзяті раптом чвари розпочинуть,
Повчепляються у патли, сорочки на грудях рвууть,*

*Крики, лайка до нестями, і подряпини й синці.
 Ну тоді поважні дами хай зганьбляться на стільци.
 Хай порушниця спокою в урочистій тишині
 Пrikрасить стілець собою й охолоне в глибині.
 Перша спроба все ж невдала – лає всіх і верештить,
 Значить, мало ще скупали, треба більше намочити.
 У вогонь води хлюпнути – ще ясніше спалахне,
 Ось і тут цей спалах люті так одразу не мине.
 I, читаючи молебен, робим спробу ще одну,
 Знову наш стілець ганебний поринає в глибину.
 В третій раз скупати можем в хвилях нашого ставка.
 Це, напевне, допоможе прикусити язика.
 Засіб цей допомагає, гасне полум'я завжди,
 I жіноча лютъ зникає від холодної води.*

Якщо ганебний стілець визнавали недостатнім покаранням, у запасі було дещо гірше. Так, деяких жінок возили містом як попередження іншим жінкам, надягнувши їм на голову «вуздечку для лайлівих» – металеву маску з металевою планкою, яка вставлялась у рот та утримувала язик. Останньою жінкою, яка постраждала від ганебного стільця після того, як її засудили за «звичайну лайку» у 1809 році, була Дженні Пайпс з англійського міста Леомінстер.

Як почувається причепа

Причепи завжди сподіваються, що, викликавши у своєї жертви почуття провини, вони умотивують її на якісь позитивні дії. Вони думають, що жертва буде змушена діяти якщо не тому, що зрозуміє свою неправоту, то хоча б заради того, щоб просто припинити цю тираду. Жінки знають, що вони прискіпуються, але це не означає, що їм

24 Чому чоловіки такі нетямущі, а жінкам завжди замало взуття

це подобається. Зазвичай вони роблять це лише заради досягнення мети.

Деякі жінки перетворили прискіпування на форму мистецтва. Ми визначили п'ять основних типів прискіпування:

Прискіпування через щось одне: «Курте, як щодо того, щоб викинути сміття?» Пауза. «Курте, ти скажав, що викинеш сміття». Ще через п'ять хвилин: «Що зі сміттям, Курте? Воно й досі тут».

Мультиприскіпування: «Трава перед будинком виглядає жахливо, Найджеле, дверна ручка випадає з дверей спальні, а заднє вікно все ще заїдає. Коли ти збираєшся налаштовувати телевізійну антенну та...» і т. ін.

Турботливе прискіпування: «Ти сьогодні приймав таблетки, Рею? І перестань їсти цю піцу, це погано для твого холестерину та ваги...».

Прискіпування зі згадуванням третіх осіб: «Знаєш, Мойра каже, що Шейн вже почистив їхнє барбекю і завтра до них прийдуть гості. А поки ти будеш телітись, то вже й літо скінчиться».

Просунуте прискіпування: «Ну, я сподіваюся, сьогодні ти стежитимеш за тим, скільки п'єш, Дейле. Ми ж не хочемо повторення минулорічного фіаско».

Зазвичай найбільше над цією класифікацією сміються самі жінки. Вони впізнають себе та свої слова, але все ж не бачать реальної альтернативи.

Коли прискіпування виходить з-під контролю, стосунки причепи з іншими можуть постраждати. Чоловіки можуть ігнорувати жінку-причепу ще більше, що лише

посилить її роздратування, а іноді може навіть викликати лютъ. Зрештою, вона може відчути себе самотньою і почне почуватись ображеною і нещасною. Коли прискіпування виходить з-під контролю, стосунки руйнуються повністю.

Як почувається жертва

Із чоловічого погляду прискіпування – це постійне, непряме, негативне нагадування про те, чого він не зробив, або про його провини. Здебільшого воно починяється наприкінці дня, коли чоловікові потрібен час, щоб помилюватися вогнем.

Що більше причепа прискіпується, то більше жертва відступає за оборонні бар’єри, а це зводить причепу з розуму. Ці бар’єри включають газети, комп’ютери, домашнє завдання, похмуре обличчя, амнезію, явну глухоту та пульти дистанційного керування телевізором. Нікому не подобається бути об’єктом приглушеної люті, двозначних заяв, самокатування і звинувачень, так само мало хто любить, коли в нього постійно викликають почууття провини. Всі уникають причепу, через що вона опиняється в ізоляції зі своїм почууттям озлобленості. Коли причепа починає відчувати, що її загнали в пастку, що її ізолують і не визнають, жертва може постраждати ще більше.

Що більше причепа прискіпується, то в більшій ізоляції вона опиняється.

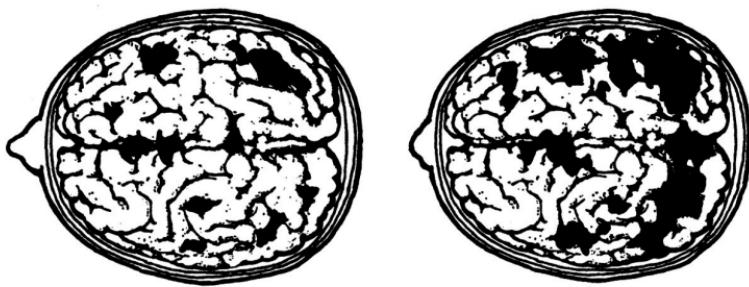
Єдиний реальний результат прискіпування – це руйнування стосунків між причепою та жертвою, оскільки жертва відчуває, що мусить постійно захищатися.

26 Чому чоловіки такі нетямущі, а жінкам завжди замало взуття

Чому жінки кращі причепи?

У більшості жінок мозок організований так, що вони дають фору під час розмов та в прискіпуванні будь-якому чоловікові на планеті. На основі сканувань мозку 50 чоловіків та 50 жінок була створена наведена ілюстрація, яка показує активні ділянки мозку (чорним кольором), задіяні під час мови та мовлення. Це графічне зображення чоловіків і жінок, які розмовляють і спілкуються одне з одним.

Затінені області використовуються для мовної та мовленнєвої функції. Ви чітко бачите, що жінки мають набагато більшу здатність до розмови, ніж чоловіки. Це пояснює, чому, з жіночого погляду, чоловіки мало говорять, і, з погляду чоловіка, жінки ніколи не замовкають.

Ділянки мозку, що використовуються для мови та мовлення
(Інститут психіатрії, Лондон, 2001)

Жіночий мозок організований для багатозадачності – жінка може жонглювати чотирма або п’ятьма кульками одночасно. Вона може запускати комп’ютерну програму під час розмови по телефону, при цьому слухаючи ще одну розмову в ней за спину, увесь цей час попиваючи каву. Вона може говорити про кілька непов’язаних тем

в одній розмові та використовує п'ять голосових тонів, щоб змінити тему або наголосити на чомусь важливому. Чоловіки можуть розрізнати лише три з цих тонів. Як результат, чоловіки часто втрачають нитку розмови, слухаючи розповіді жінок.

Багатозадачність може виявлятися навіть в одному реченні:

Білл: Сью приїде на Різдво?

Деббі: Сью сказала, що це залежатиме від того, як просуватимуться справи із замовленнями на килими, бо їх поменшало через економічну ситуацію, а Фіона може не прийти, тому що Ендрю слід звернутися до фахівця, а Натан втратив роботу, тож йому доведеться знайти нову, а Джоді не може взяти відпустку — її начальник такий жорсткий! — тож Сью сказала, що зможе приїхати раніше, і ми зможемо поїхати на шопінг, щоб купити сукню для весілля Емми, і я подумала, що якщо ми поселимо її та Лену гостину спальню, то зможемо попросити Рея приїхати заздалегідь, так що...

Білл: Це означає «так» чи «ні»?

Деббі: Ну, це також залежить від того, чи дасть Діанин бос Адріан їй відпустку, бо його машина в ремонті, і вона повинна... і т. ін.

Білл подумав, що він поставив просте запитання, і тому його цілком задовольнила б проста відповідь на кшталт «так» чи «ні». Натомість він отримав багатосторонню відповідь, яка охоплювала дев'ять різних тем та одинадцять осіб. Він відчуває розчарування і виходить надвір, щоб політи сад.

28 Чому чоловіки такі нетямущі, а жінкам завжди замало взуття

У чоловіків вибірковий слух

Чоловічий мозок однозадачний. Чоловіки можуть зосередитись лише на одній речі. Коли чоловік відкриває карту, він вимикає радіо. Якщо жінка розмовляє з ним, коли він їде по кільцевій розв'язці, він пропустить свій виїзд, а потім звинуватить у цьому її, бо вона розмовляла. Коли дзвонить телефон, він просить усіх замовкнути, щоб він міг відповісти. Деяким чоловікам — часто вони займають найвпливовіші посади — буває важко навіть одночасно ходити та жувати гумку.

Чоловічий мозок однозадачний.

**Вони не можуть одночасно займатися коханням
і відповідати на питання, чому не викинули сміття.**